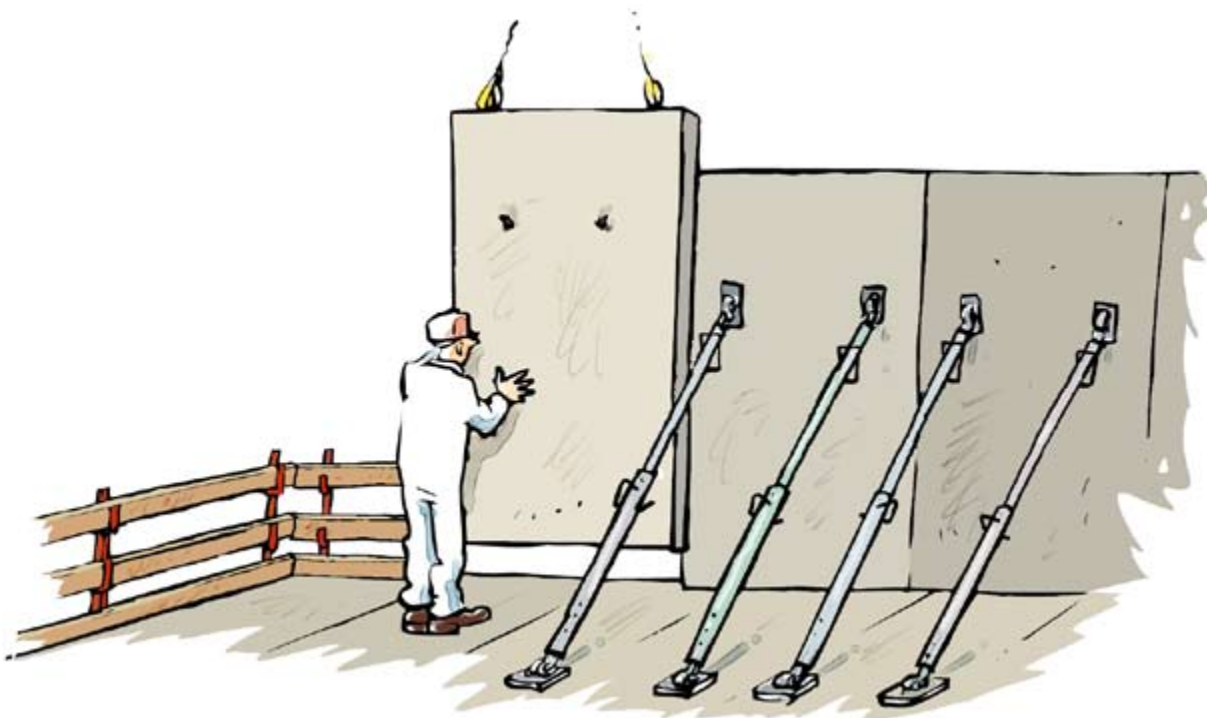

MONTAGE AF BETONELEMENTER

Ulykker, dårlige arbejdsstillinger, støv, skadelige dampe, støj og vibrationer er de væsentligste årsager til nedslidning og arbejdsskader i forbindelse med montage af betonelementer.

Arbejdsulykker sker især ved fald fra stiger og gennem huller i dæk, samt når betonelementer vælter. Nogle få forholdsregler kan gøre risikoen for arbejdsskader og ulykker mindre.

- ▶ Planlægning og opfølgning forebygger ulykker.
- ▶ Undgå støv og skadelige dampe.
- ▶ Undgå løft – brug tekniske hjælpemidler.
- ▶ Undgå støj og vibrationer.

Planlægning og opfølgning forebygger ulykker

- ▶ **God planlægning og instruktion** til montagesjakked og kranførere er den bedste måde at forebygge arbejdsulykker på. Sørg for at alle nødvendige sikkerhedsregler bliver fulgt.
- ▶ **Fald fra højder** kan undgås, hvis I er omhyggelige med at sætte rækværk op, dække huller af og bruge stiger korrekt.
- ▶ **Følg anvisningerne** for håndtering af elementstøtter og elementer. Undgå så vidt muligt mellemlager (omladning og oplagring) af betonelementer på byggepladsen.
- ▶ **Anhugningsgrejet** skal være vedligeholdt og eftersat.
- ▶ **Orden og ryddelighed** på byggepladsen er med til at forebygge ulykker.
- ▶ **Gode adgangsveje** mindsker risikoen for ulykker.

Undgå støv og skadelige dampe

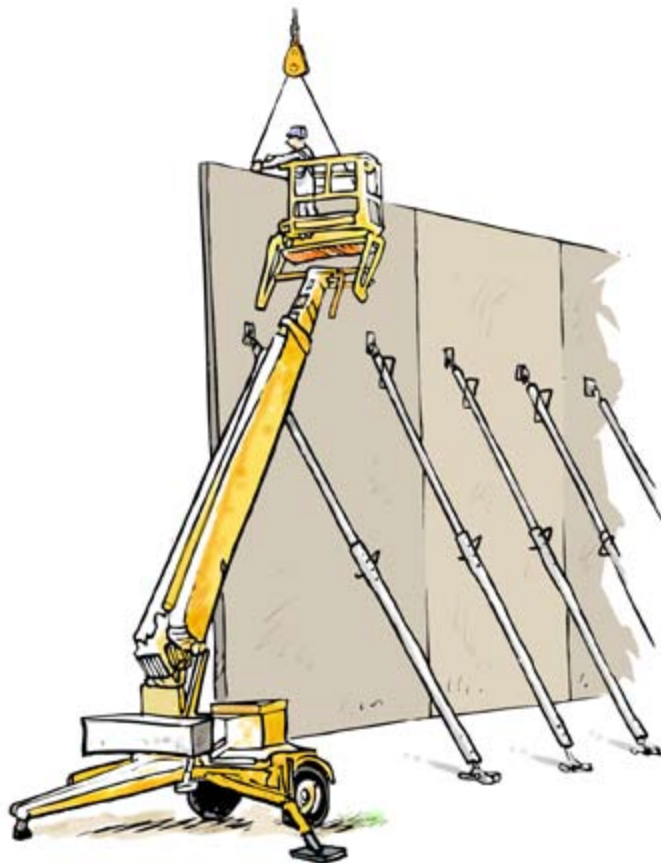
- ▶ **Begræns støvet.** Planlæg arbejdet, så I borer og skærer mindst muligt.
- ▶ **Brug borehamre** med afsug.
- ▶ **Hold rent.** Rengøring skal ske med støvsuger eller overrisling af støvede arealer. Undgå tørfejning.
- ▶ **Undgå dampe.** Sundhedsskadelige dampe fra tætningsmidler, fugemasser og svejsning skal undgås. Brug personlige værnemidler, hvis I ikke kan undgå at arbejde i skadelige dampe.
- ▶ **Undgå ætsninger.** Sørg for, at ætsende produkter som fx beton og vådmørtel ikke kommer i kontakt med huden.

Undgå løft – brug tekniske hjælpemidler

- ▶ **Undgå løft.** I kan begrænse unødvendige løft og belastninger gennem god planlægning og tilrettelægning af arbejdet, god indretning af arbejdspladsen og instruktion i arbejdsteknik til alle medarbejdere.
- ▶ **Brug løftegrej** og transportmateriel, når I håndterer materialer og elementer, så I undgår manuelle tunge løft, skub og træk. Sørg for, at transporten kan ske på jævnt og tørt underlag.
- ▶ **Brug personlifte** i stedet for stiger.
- ▶ **Sørg for god plads** og let adgang til materialer og værktøj.
- ▶ **Brug gode arbejdsstillinger.** Undgå så vidt muligt at arbejde over skulderhøjde og under knæhøjde. Undgå også at arbejde på hug, på knæ eller i knælende stillinger.

Begræns støj og vibrationer

- ▶ **Begræns støjen.** Vælg de maskiner, der støjer mindst. Tilrettelæg arbejdet, så færrest muligt udsættes for støjen. Brug altid høreværn, hvis I arbejder med eller i nærheden af støjende maskiner.
- ▶ **Undgå vibrationer.** Håndbetjente vibrerende værktøjer belaster arme og hænder. Brug de mest vibrationssvage værktøjer med vibrationsdæmpende håndtag.

Typiske skader ved montage af betonelementer

- ▶ **Arbejdsulykker** opstår især ved fald fra stiger og gennem huller i dæk. Fald sker ofte i forbindelse med manglende oprydning på pladsen. Elementer, der vælter, kan medføre alvorlige arbejdsulykker.
- ▶ **Akutte skader** som hold i ryggen og diskusprolaps opstår fx hvis noget, I bærer, smutter fra jer, eller hvis I glider på et fedtet underlag.
- ▶ **Luftvejslidelser og allergi** kan fremkaldes af støv og skadelige stoffer fra fx polyurethanprodukter.
- ▶ **Nedslidning.** Lang tids belastninger og dårlige arbejdsstillinger giver smerter og slidgigt i ryggen, armene, hænderne og knæene.
- ▶ **Høreskader** opstår på grund af støj fra maskiner og værktøj.
- ▶ **Vibrationsskader** i arme og hænder skyldes lang tids arbejde med vibrerende fra maskiner og værktøj.

Læs mere

Dette faktablad fortæller om nogle udvalgte forhold, som har betydning for jeres arbejdsmiljø. I kan hente flere faktablade, vejledninger og nyttige informationer på BAR Bygge & Anlægs hjemmeside www.bar-ba.dk. Her kan I bl.a. finde links til:

- ▶ Branchevejledning om montage af betonelementer og letbetonelementer. BAR Bygge & Anlæg.
- ▶ Katalog over gode tekniske hjælpemidler. BAR Bygge & Anlæg.
- ▶ Branchevejledning om belysning og elforsyning på byggepladsen. BAR Bygge & Anlæg.
- ▶ Håndbog for sikkerhedsgruppen. BAR Bygge & Anlæg.
- ▶ AT-vejledning D.3.1. om løft, træk, skub. Arbejdstilsynet.
- ▶ Arbejdsmiljøvejviser nr. 9 om jord, beton og belægning. Arbejdstilsynet.